

Έριχ Μαρία Ρεμάρκ, Ουδέν νεώτερον από το δυτικό μέτωπο (απόσπασμα)

Γίναμε μανιασμένα θηρία. Δεν πολεμάμε, διαφεντεύουμε τον εαυτό μας από την εκμηδένιση. Δε ρίχνουμε τις χειροβομβίδες μας σε ανθρώπους, τί μας ενδιαφέρουν οι άνθρωποι αυτή τη στιγμή, που ο θάνατος με χέρια και κράνη μάς κυνηγάει και μας ξαπλώνει στη γη; Τώρα για πρώτη φορά μέσα σε τρεις μέρες μπορούμε ν' αντικρύζουμε τα πρόσωπά τους, τώρα, που για πρώτη φορά, ύστερα από τρεις μέρες, μπορούμε να τους αντιμετωπίσουμε, να τους αντισταθούμε, νιώθουμε μια αλόγιστη μανία. Δεν τους προσμένουμε πια απελπισμένοι, μπορούμε να αφανίζουμε, να σκοτώνουμε, ν' αμυνθούμε, να σωθούμε και να πάρουμε εκδίκηση.

[...]

Χάσαμε πια κάθε αίσθημα αλληλεγγύης. Μόλις μπορούμε να διατηρήσουμε την αυτοκυριαρχία μας, όταν η ματιά μας — ματιά κυνηγημένου ζώου — φωτίζει τη μορφή κάποιου συνανθρώπου μας. Είμαστε αναισθητοί, νεκροί, που κάποια τρομερή μαγεία δίνει τη δύναμη να τρέχουμε και να σκοτώνουμε.

[...]

Είμαι νέος, μόλις έκλεισα τα 20· από τη ζωή δεν ξέρω παρά μόνο την απελπισία, το θάνατο, το φόβο και μια αλυσίδα από ανόητες επιπολαιότητες, πάνω από μια άβυσσο πόνων και θλίψεων. Βλέπω λαούς να ορμούν σε άλλους λαούς, να σκοτώνουν και να σκοτώνονται, χωρίς ούτε κι εκείνοι να ξέρουν το γιατί, υπακούοντας σ' αυτούς που τους στέλνουν, χωρίς συνείδηση του κινδύνου ή της ευθύνης τους. Βλέπω πως οι δυναμικότεροι εγκέφαλοι του κόσμου εφευρίσκουν όπλα και λόγια για να γίνονται όλ' αυτά μ' έναν τρόπο ακόμα πιο ραφιναρισμένο και να διαρκούν όσο γίνεται περισσότερο. Και όλοι οι συνομήλικοί μου εδώ, στην αντικρυνή παράταξη, σ' ολόκληρο τον κόσμο το βλέπουν όπως εγώ. Αυτή είναι η ζωή της γενιάς μου και η δική μας. Τί θα κάνουν άραγε οι πατεράδες μας αν μια μέρα σηκωθούμε και παρουσιαστούμε μπροστά τους για να τους ζητήσουμε λογαριασμό; Τί περιμένουν από μας όταν μια μέρα τελειώσει

ο πόλεμος; Χρόνια ολόκληρα σκοτώναμε μόνο. Αυτό ήταν το πρώτο μας επάγγελμα στη ζωή. Για μας η επιστήμη της ζωής περιορίζεται στο θάνατο. Τί θα συμβεί άραγε ύστερα; Και τί θ' απογίνουμε εμείς;

[...]

[πηγή: Έριχ Μαρία Ρεμάρκ, *Ουδέν νεώτερον από το δυτικό μέτωπο*, μτφ. Στέλλα Βουρδουμπά, Δωρικός, Αθήνα 1983, σ. 88, 90 & 195]

Το παρόν αποτελεί μέρος του ψηφιακού εμπλουτισμού των σχολικών βιβλίων (Ψηφιακό Σχολείο) και διατίθεται μόνο για εκπαιδευτική χρήση και στο πλαίσιο για το οποίο διαμορφώθηκε.